

Мета: закріплювати вміння дітей робити звуковий та складовий аналіз слів, позначати звуки відповідними фішками, складати речення, використовуючи деталі леґо-конструктора. Закріплювати знання про пори року. Розвивати слухову увагу, фонематичний слух, мислення, увагу, пам'ять, уяву. Виховувати самостійність, посидючість, зосередженість, уміння слухати й розуміти вихователя.

Матеріал: аплікації з пейзажами різних пір року; квитки у формі грибочків, сніжинок, краплинок, квіток; таблиця пір року, фішки для звукового аналізу; деталі леґо-конструктора (кубики та цеглинки); аудіо запис твору П. Чайковського «Пори року»; лист Мишеняти; картки настрою.

Попередня робота: бесіда про пори року. Розучування віршів, прислів'їв, приказок, назв місяців.

Вихователь

Усміхніться, любі діти,
Гостям нашим шліть привіти.
Час уже нам розпочати,
Будем гратись, працювати,
Щоб сказали укінці,
Що усі ми молодці!

До групи заносять конверт. Вихователь відкриває його, зачитує.

Лист від Мишеняти

Любі діти!

Пише вам Мишенятко-Неслухнятко. Я потрапило в біду - не послухалось матусі, пішло гуляти саме, забрело далеко, заблукало в королівстві «Рік» і не знаю, як повернутися додому.

Допоможіть мені, друзі, будь ласка! Я дуже скучило за матусею та домівкою.

Сподіваюсь на вашу допомогу!

Вихователь. Який прикрий випадок! Чому Мишенятко загубилося? А ви слухаетесь дорослих? (Відповіді дітей). Ну що, будемо рятувати Мишеня? Тоді послухайте про королівство, у яке нам доведеться вирушати на його пошуки.

Під музичний супровід (твір П. Чайковського «Пори року») вихователь читає казку.

Казка про пори року

В одному великому королівстві, яке називається «Рік», є чотири графства. Правлять у них чотири сестри-графині, і в кожній з них є по три міста. Найстарша сестра холодна, люта, вона суворо керує своїми містами, і звать її Зима. Іншим графством править весела і добра графиня на ймення Весна. Найгостинніше третє графство, володаркою якого є жвава, щедра графиня Літо. У містах, де править Літо, завжди тепло, або навіть спекотно, і лише ввечері настає довгоочікувана прохолода. Володарка четвертого графства – зажурена Осінь. Всі її міста несхожі між собою: перше місто – врожайне, друге – золоте, а третє – мокре й сумне.

Вихователь. Усі графства у королівстві рік живуть дружно. Сестри-графині по черзі приходять і до нас, то ж щороку ми бачимо осінь, зиму, весну, літо. Але сьогодні нам доведеться зустрітися відразу з усіма порами року. Ви готові до подорожі?(Привертає увагу до зображення човна). Дістатися королівства можна лише на човні часу. Але спершу нам треба придбати квитки.

Гра «Квиткова каса»

Щоб отримати квиток (картку у формі грибочка, сніжинки, краплинки, квіточки), кожен називає своє ім'я і визначає звук, з якого воно починається.

Вихователь. Усі купили квитки? Розгляньте їх уважно. Якої пори року збирають гриби? Коли сніжинки вкривають землю? Коли з бурульок крапають краплинки? У яку пору найбільше квітів? (Відповіді дітей). Молодці! Можете займати свої місця на човні часу.

Гра «Знайди своє місце»

Стільці розташовані біля столів з кошиком, хусткою, відерцем, вазою. Діти мають стати біля столу відповідно до свого квитка: грибочок - кошик, сніжинка – хустка, квіточка – ваза, краплинка – відерце. Вихователь. Усі на місцях? Відчалуємо!

Фізкультхвилинка

У Човен часу сіли ми

(присідають).

І вітрила підняли.

(встають, піднімають руки).

А щоб швидше нам пливти,

Треба дружно всім гребти.

(виконують оберти руками від плечей)

Весла вгору! Весла вниз!

(виконують оберти руками від ліктів)

Хвилі в морі здійнялись

Один, два, три!

Іще трохи пропливли!

(повторюють оберти руками)

До Року дружно прибули!

Вихователь. Не заблукати у королівстві Рік нам допоможе компас – таблиця пір року. Зараз яка пора року? (Осінь). Саме до її графства ми і потрапили. (прикріплює стрілку до таблиці пір року так, щоб вона вказувала на осінь). Заходить осінь (дитина).

Осінь.

Дні коротшають потроху,

Відцвіла міжмарна просинь.

Вас запрошує з дороги

В край свій чарівниця Осінь. (За В. Кочевським)

Вихователь. Люба Осене! Ми шукаємо Мишенятко-Неслухнятко. Воно загубилось у вашому королівстві.

Осінь. Я допоможу вам його пошукати, але і ви допоможіть мені. Зберіть у кошик гриби – не звичайні, а із завданнями (завдання пір року оголошує вихователь).

Завдання Осені

1. Який перший звук у слові «осінь»? Які звуки ви знаєте? Скільки голосних? Назвіть їх. Якою фішкою позначаються голосні звуки?
2. Гра «Оркестр». Вихователь за допомогою музичних інструментів подає звуки, різні за часом звучання. Завдання дітям – за допомогою коротких і довгих деталей конструктора викласти заданий ритмічний малюнок.
3. Гра «Розрізняєм звуки». Діти викладають дві довгих деталі конструктора. Вихователь дає завдання розкласти на дві полицки звуки. На полицку зліва складаємо (прикріплюємо деталі) звуки «с» (або голосні), справа – звуки «ш» (або приголосні). Вихователь називає слова із заданими звуками на початку.
4. Назвіть «осінні» слова, які починаються з приголосного.
(За кожну правильну відповідь діти отримують грибочок, кладуть його у кошик).

Осінь. Нажаль, у моєму графстві Мишеняти немає. Може, моя сестриця Зима знає, як його знайти? Запитайте її. А вам за допомогу я подарую осінній пейзаж. (Дарує. Діти та вихователь дякують, прощаються).

(Вихователь переставляє у таблиці «Пори року» стрілку на зиму. Виходить Зима (дитина).

Зима

Стало біло навкруги,

Я розтрушую сніги,

В дружбі з дітками всіма,

Здогадались? Я... (зима).

Знаю я, що привело вас до мене. Бачила я ваше Мишеня. А щоб я показала вам, куди воно втекло від моїх холодів, треба виконати завдання.

Зимові завдання

1. Гра «Де знаходиться звук?» Діти викладають ланцюжок з трьох однакових деталей конструктора. Вихователь. У кожному слові є початок, кінець і середина, так, як у ваших схемах. Покажіть деталь на початку схеми, вкінці схеми, всередині схеми. Ми подивимось на картинки і визначимо, де в цих словах знаходиться заданий звук. (Вихователь показує картинки, в назвах яких заданий звук стоїть у різних позиціях. Діти називають слово і визначають позицію звука у слові – закріплюють над відповідною деталлю елемент конструктора іншого кольору).
2. Гра «Розділи слово». Вихователь каже слова («зимові») різної складової структури. Завдання – порахувати кількість складів у слові і викласти відповідну кількість елементів конструктора.
3. Гра «Хто в якому будиночку живе». Діти з деталей конструктора будують одно-, дво- і трьохповерхові будинки. Кожній дитині роздається набір картинок із зображенням чи тварин, чи предметів, які зустрічаються тільки взимку. Завдання – розселити у будинки в залежності від кількості складів.

Зима дарує дітям пейзаж, пояснює, що Мишеня вирушило до графства Весни. Діти дякують, пересувають стрілку на компасі, вирушають далі й зустрічають Весну (дитину).

Весна

Ось і я – Весна прекрасна,
Многоцвітна, тепла, ясна,
Наче дівчина в вінку.
Зацвіли луги, діброви,
Повно гомону, розмови
І пісень в чагарнику.

(За І. Франком)

Вітаю вас, малята! Що вас привело до мене?

Вихователь. Веснонько, Зима сказала, що Мишенятко – Неслухнятко втекло до твого графства.

Весна. Так, пробігало тут таке, та, нажаль, ви запізнилися – воно вже помандрувало далі. Я допоможу вам знайти шлях, якщо виконаєте мої завдання – зберете краплинки дощу, напоїте земельку. Згодні?

Весняні завдання

1. Скажіть, назви яких місяців зашифровані на малюнках. (Зображення берези, квітки, трави – березень, квітень, травень).
2. Гра «Скільки слів у реченні?» Вихователь називає три речення з різною кількістю слів, а діти викладають стільки елементів конструктора, скільки слів у реченні.
- 3.

(За кожне виконане завдання Весна дає дітям картонні краплинки.

Весна. Дякую вам, малята! Ваше знайоме Мишеня вирушило он у тому напрямку (показує), мабуть, до Літа. Щастя вам у пошуках! (Дарує дітям весняний пейзаж).

(Вихователь переставляє стрілку на компасі. Виходить Літо (дитина).

Літо.

Розквітають в луках квіти,
Зеленіють в лісі віти,
Все зелене, молоде...
За Весною Літо йде!

(Наталя Забіла)

Вихователь. Добрий день, Літечко!

Літо.

Я вітаю вас, малята!
Час купатися, пірнати!

Літня фізкультхвилинка

В річку вміємо стрибати,	(підстрибують).
Хвилі можемо показати,	(роблять рухи руками).
Раз, два – всі пірнаємо,	(присідають).
Три, чотири – виринаємо,	(встають).
А на п'ять ми обсушилися	(трусять кистями рук).
І на березі вмостилися.	(сідають).

Літо. Так добре, що ви прийшли! Будемо гратися, розважатися!

Вихователь. Ми залюбки погратися б, та дуже зайняті – шукаємо Мишенятко – Неслухнятко. Вже і в Осені були, і в Зимі, і у Весні – ніде його немає. Може, мале заблукало десь у твоїх містах?

Літо. Я його пошукаю, якщо ви зірвете три квітки на букет і виконаєте три завдання.

Завдання Літа

1. Гра «Збираєм валізу». Завдання – зібрати речі в дорогу, які починаються на звук [с]. Діти працюють колективно, відбираючи картинки, на яких зображені речі на заданий звук.
2. Гра «Виклади літак із зажмуреними очима». Діти одягають пов'язки на очі і викладають з елементів конструктора літак.
3. Гра «Порахуй». Діти викладають деталі конструктора: 1-й ряд – одна деталь, 2-й ряд – дві деталі і так до п'яти. Беруть картинки із зображенням квітів, прикладають до кожного ряду і називають назву квітки з числівником, наприклад: одна ромашка, дві ромашки і т.д.

Літо дарує дітям пейзаж. Заходять усі пори року.

Осінь. Молодці, діти, ви всі труднощі подолали.

Зима. А ми тим часом спільними зусиллями відшукали Мишенятко – Неслухнятко.

Весна. Але хочемо запитати: чи можна дітям без дозволу гуляти далеко від дому?

Літо. Віддамо вам Неслухнятко, але за умови, що ви і його навчите правил поведінки!

Мишенятко (дитина). Привіт, друзі! Щиро дякую за допомогу! Заберіть мене, будь ласка, до матері, я буду слухняним.

Вихователь. Обіцяєш?

Мишеня. Обіцяю. Чесно-чесно!

Вихователь. А ви, діти, будете слухатися дорослих? (Відповіді дітей). Час і нам повертатися! Любі пори року, дуже вам дякуємо!

Діти прощаються, сідають разом з Мишенятком у Човен часу.